

10-57
3/2

fortid og nutid

Tidsskrift for kulturhistorie
og lokalhistorie

BIND XXII

UDGIVET AF DANSK HISTORISK FÆLLESFORENING

—
ANDELSBOGTRYKKERIET I ODENSE

1966

Redigeret af museumsdirektor, cand. mag. *Niels Oxenvad*
under medvirken af
Kristian Hald, Johan Hvidtfeldt og Knud Klem

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET
1. AFDELING
KØBENHAVN

Indhold

ARTIKLER

<i>Andersen, Einar</i> : Geodætisk Institut	5
<i>Fauerholdt Jensen, L. E.</i> : Penningskæpperne	181
<i>Hvidtfeldt, Johan</i> : Fotografier af tysk arkivmateriale vedrørende Danmark	137
<i>Hæstrup, Jørgen</i> : Modstandsbevægelsens arkiver	118
<i>Ladewig Petersen, E.</i> : Dansk adelig økonomi 1600–1660	453
<i>Linde, Helle</i> : Landbygningernes brandforsikring 1792–1872	1
<i>Nielsen, Viggo</i> : Nyere museumslovgivning i Danmark	303
<i>Oxenvad, Niels</i> : Kildemateriale til besættelsestidens historie i arkiver, museer, biblioteker m. fl. institutioner	150
<i>Rise Hansen, C.</i> : Kilder i Rigsarkivet til besættelsestidens historie	81
<i>Schmidt, Børge</i> : Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv	175
<i>Tvevad, Jørgen</i> : Folketingets arkiv	277

MINDEORD

<i>Svend Larsen</i> . 1905–1964	312
---	-----

INSTITUTIONERNES VIRKSOMHED

Nationalmuseet,	
1. afd.	47, 235, 407
2. afd.	49, 236, 407
3. afd. Dansk Folkemuseum	49, 237, 408
Den kongelige Mønt- og Medaillesamling	50, 237, 408
Frilandsmuseet	51, 238, 409
Naturvidenskabelig afdeling	51, 238, 410
Landbrugsmuseet	52, 239, 410
Kunstindustrimuseet	52, 239, 410
De danske Kongers kronologiske Samling på Rosenborg	53, 240, 411

Tøjhusmuseet	53, 240, 412
Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg	54, 241, 412
Købstadsmuseet »Den gamle By«, Århus	55, 242
Dansk Pressemuseum og Arkiv	56, 243, 413
Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg	414
Københavns Bymuseum	414
Helsingør Bymuseum	244, 414
Frederiksværk og Omegns Museum	415
Hørsholm Egnsmuseum	244, 415
Gilleleje Museum	415
Roskilde Museum	244, 415
Køge Museum	245, 416
Museet for Holbæk og Omegn	56, 245, 416
Kalundborg og Omegns Museum	246, 417
Samsø Museum	418
Næstved Museum	246, 418
Sydsjællands Museum, Vordingborg	246, 418
Lolland-Falsters Stiftsmuseum	247, 418
Museet »Falsters Minder«	247, 419
Odense Bys Museer	57, 248, 419
Willemoesgårdens Mindestuer, Assens	248, 420
Middelfart by- og egnshistoriske Museum	249, 420
Svendborg Amts Museum	249, 421
Hjemstavns museet »Den gamle Gaard«, Faaborg	421
Vendsyssels historiske Museum, Hjørring	58, 249, 421
Aalborg Historiske Museum	58, 250, 422
Skive Museum	423
Hobro kulturhistoriske Museum	423
Forhistorisk Museum, Århus	59, 250, 423
Horsens Museum	251, 424

Silkeborg Museum	251, 424	Dansk Folkemindesamling ..	72, 269, 444
Odder Museum.....	252, 424	Foreningen Danmarks Folke-	
Vejle Museum	252, 425	minder	74, 271, 446
Fredericia Museum	252, 425	Nordisk Institut for Folke-	
Museet på Koldinghus.....	60, 252, 425	digtning	74, 271, 446
Glud Museum	253, 426	Institut for dansk Dialekt-	
Ringkjøbing Museum	253, 426	forskning	75, 271, 447
Herning Museum.....	253	Institut for jysk Sprog- og	
Den antikvariske Samling,		Kulturforskning	76, 272, 448
Ribe	60, 254, 426	Institut for navneforskning	
Esbjerg Museum	254, 427	(Stednavneudvalget)	74, 273, 449
Haderslev Amts Museum....	61, 255, 427	Institut for Dansk Kirke-	
Aabenraa Museum	255, 428	historie	77, 274, 450
Museet på Sønderborg Slot ..	62, 255, 428	Institut for Presseforskning	
Rigsarkivet	63, 256, 429	og Samtidshistorie	78, 275, 450
Erhvervsarkivet, Statens er-		Selskabet for Udgivelse af	
hvervshistoriske arkiv	67, 259, 431	Kilder til Dansk Historie..	275, 450
Landsarkivet f. Sjælland m.m.	65, 260, 433	Udvalget for Udgivelse af Kil-	
Landsarkivet for Fyn	66, 261, 434	der til Landbefolkningens	
Landsarkivet for Nørrejylland	66, 261, 434	Historie	79, 276, 451
Landsarkivet for de sønder-		Det danske Sprog- og Littera-	
jyske Landsdele	67, 262, 435	turselskab	79, 275, 451
Københavns stadsarkiv	69, 263, 436	Udgiverselskabet for Dan-	
Frederiksberg Stadsarkiv	69, 263, 436	marks nyeste Historie	78, 275, 451
Helsingør byhistoriske arkiv .	264		
Køge byhistoriske arkiv	264, 436		
Kalundborg by- og egnhisto-			
riske arkiv	264, 437		
Midtsjællands lokalhistoriske			
arkiv, Ringsted	264, 437		
Næstved by- og egnhistoriske			
arkiv	437		
Lollands arkiv	438		
Falsters egnhistoriske arkiv .	265		
Kerteminde byhistoriske arkiv	265		
Willemoesgårdens Mindestuer,			
Assens (arkiv).....	265, 438		
Middelfart by- og egnhistori-			
ske arkiv	265, 438		
Faaborg byhistoriske arkiv ..	265, 438		
Lokalhistorisk Samling, Hjør-			
ring	439		
Sæby byhistoriske arkiv	266, 439		
Viborg byhistoriske arkiv	266, 439		
Randers byhistoriske arkiv ..	439		
Ebeltoft byhistoriske arkiv..	440		
Lokalhistorisk samling, Århus	440		
Det byhistoriske arkiv for			
Odder og omegn	266, 440		
Det lokalhistoriske arkiv i			
Herning	266		
Varde byhistoriske arkiv ...	267, 440		
Aabenraa byhistoriske arkiv .	267, 441		
Det kongelige Bibliotek	69, 267, 441		
Statsbiblioteket i Århus	269, 443		
Arbejderbevægelsens Bibliotek			
og Arkiv	79, 443		

ANMELDELSER

a. *Litteraturoversigter*

Færøsk kulturhistorie (Holger Rasmus-	
sen)	167
Håndværkshistorisk litteratur 1945-1963	
(Helge Søgaard)	157
Nyere dansk kirkehistorisk litteratur	
(P. G. Lindhardt)	293
Nyere handels- og industrihistorisk lit-	
teratur (Vagn Dybdahl)	472
Oversigt over søhistorisk litteratur	
(Henning Henningsen)	357

b. *Enkeltanmeldelser*

<i>Afhandlinger om arkiver.</i> Ved Rigsar-	
kivets 75-års jubilæum 1964 (H. K.	
Kristensen)	541
<i>Andersen, C. H.:</i> Boye og hans bande	
(Iørn Piø)	43
<i>Annual Reports of the Keeper of Public</i>	
<i>Records on the Work of the Public</i>	
<i>Record Office and Reports of the</i>	
<i>Advisory Council on Public Records</i>	
(C. Rise Hansen)	379
<i>Arkivregistraturer I.</i> Forskellige arkiver	
(X-arkiver) (H. K. Kristensen)	541
<i>Bohrn, Erik, Sigurd Curman og Armin</i>	
<i>Tuulse:</i> Strängnäs domkyrka. Medel-	
tidens byggnadshistoria (Kjeld de	
Fine Licht)	531

<i>British and American Literary Letters in Scandinavian Public Collection</i> (C. Rise Hansen)	377	tümer Schleswig, Holstein und Lauenburg I-II. (J. Slettebo)	45
<i>Bro-Jørgensen, J. O. og Ove Marcussen: Svendborg købstads historie I-II</i> (Svend Larsen)	44	<i>Kommissionen för riksinventering av de enskilda arkiven. Bulletin nr. 1 ved Lars O. Berg.</i> (C. Rise Hansen)	25
<i>Christen Skeels resedagbok 1619-1627</i> , udg. af Lennart Tomner (C. Rise Hansen)	41	<i>Kommissionen för riksinventering av de enskilda arkiven. Bulletin Nummer 2. Redaktör Lars O. Berg</i> (C. Rise Hansen)	377
<i>Clausen, H. P.: Hvad er historie?</i> (P. G. Lindhardt)	315	<i>Kornerup, Else: Enrico Mocenni</i> (C. Rise Hansen)	203
<i>la Cour, Vilh.: Næsholm.</i> (Erik Skov) ..	26	<i>Krohn-Hansen, Thv.: Trondhjems gullsmedkunst 1550-1856</i> (Peter Riismøller)	32
<i>la Cour, Vilh. og Hans Stiesdal: Danske voldsteder fra oldtid og middelalder. Hjørring amt.</i> (Peter Riismøller)	393	<i>Kaae, Alfred: Lem sogn</i> (H. K. Kristensen)	190
<i>Dal, Erik: Danske viser</i> (Kirsten Prange)	201	<i>Larsen, Alfred, Peter Riismøller og Mogens Schlüter: Dansk glas 1825-1925</i> (Gudmund Boesen)	196
<i>Eller, Povl: Grundtvig portrætter</i> (Henning Høirup)	202	<i>Larsen, Svend: Studier over det fynske rådsaristokrati i det 17de århundrede</i> (Johan Jørgensen)	533
<i>L'Europe à la fin de l'âge de la pierre</i> (Ebbe Lomborg)	184	<i>Lassen, Aksel og Ole Karup Pedersen: Slægtens spor</i> (Knud Prange)	323
<i>Faber, Tobias: Dansk arkitektur</i> (Ebbe Lehn Petersen)	192	<i>Lassen, Erik: Dansk sølv</i> (Inge Mejer Antonsen)	398
<i>Falsterske Retsbetjentarkiver indtil 1919</i> (H. K. Kristensen)	541	<i>List of Cabinet Papers 1880-1914</i> (C. Rise Hansen)	379
<i>Gandert, August: Tragkörbe in Hessen</i> (Holger Rasmussen)	328	<i>List of the Committee of Imperial Defence to 1914</i> (C. Rise Hansen)	379
<i>Garde, Georg: Danske silkebroderede lærredsduge fra 16. og 17. århundrede</i> (Erik Moltke)	28	<i>Lollandske retsbetjentarkiver indtil 1919</i> (H. K. Kristensen)	541
<i>Guide to the Contents of the Public Record Office I-II</i> (C. Rise Hansen)	377	<i>Lund, Hakon: Danske haver i det syttende og attende aarhundrede</i> (Povl Eller)	195
<i>Hansen, Karen Stougaard: Gamle viser i folkemunde</i> (Aage Jørgensen)	326	<i>Lund, Hakon og Knud Millech</i> (red.): Danmarks bygningskunst (Ebbe Lehn Petersen)	192
<i>Hansen, Viggo: Landskab og bebyggelse i Vendsyssel</i> (Axel Steensberg) ..	384	<i>Meddelanden från Svenska Riksarkivet för åren 1959-1961</i> (C. Rise Hansen)	377
<i>Hastrup, Frits: Danske landsbytyper</i> (Axel Steensberg)	384	<i>Meddelelser om landsarkiverne for årene 1921-1955</i> (H. K. Kristensen)	541
<i>Hedin, Harry: Ärkebiskopsstriden</i> (Knud Prange)	317	<i>Meddelelser om rigsarkivet og landsarkiverne for årene 1956-1960</i> (H. K. Kristensen)	541
<i>Hildebrandt, Bengt: Handbok i Släkt- och Personforskning.</i> (Knud Prange)	317	<i>Meyling, Arne: Skole og museum</i> (Richardt Meyer-Heiselberg)	332
<i>Holbek, Bengt</i> (udg.): Æsops levned og fabler (Aage Jørgensen)	199	<i>Munk, Holger: Jægerspris færggaard gennem fire hundrede aar</i> (Roar Skovmand)	191
<i>Holmgaard, Jens: Indberetninger om kornavlén i Danmark 1778</i> (H. K. Kristensen)	207	<i>Nielsen, Herluf: Kronologi</i> (Erling Ladewig Petersen)	23
<i>Hultkrantz, Åke: General Ethnological Concepts</i> (Axel Steensberg)	35	<i>Pirinen, Kauko: Tiendebeskatningen i Finland før Kirkereduktionen</i> (Troels Dahlerup)	321
<i>International Bibliography of Urban History</i> (Johan Hvidtfeldt)	333	<i>Piø, Iørn: Bank under bordet</i> (Bengt Holbek)	40
<i>Jacobsen, Hans Henrik: Historikeren Vedel Simonsen til Elvedgård 1780-1858.</i> (C. Rise Hansen)	42		
<i>Jacob Ulfelds jordebog 1588</i> (Troels Dahlerup)	383		
<i>Klose, Olaf und Lilli Martius: Ortsansichten und Stadtpläne der Herzog-</i>			

<i>Prange, Knud: Heraldik og historie</i> (Erling Ladewig Petersen)	23
<i>Privatarbiver Nr. 1-243. Hovedkatalog.</i> (C. Rise Hansen)	377
<i>Pugh, R. B.: The Records of the Colo- nial and Dominions Offices</i> (C. Rise Hansen)	379
<i>Rasmussen, Poul: De regelbundne land- skifter</i> (Ole Widding)	205
<i>Records Repositories in Great Britain</i> (C. Rise Hansen)	379
<i>Rønø, Hans: Billeder fra det gamle Roskilde</i> (C. Rise Hansen)	190
<i>Röschmann, Jacob: Vorgeschichte des Kreises Flensburg</i> (Hans Neumann)	186
<i>Sandfeld, Gunnar: Thalia i provinsen</i> (Henrik Nyrop-Christensen)	324
<i>Schlee, Ernst: Das Schleswig-Holsteini- sche Landesmuseum</i> (Holger Ras- mussen)	329
<i>Schoubye, Sigurd: Guldsmede-håndvær- ket i Tønder og på Tønderegnet 1550-1900</i> (Inge Mejer Antonsen) ..	30
<i>Seitz, Heribert: De tre Kronorna</i> (Knud Prange)	317
<i>Sievers, Kai Detlev: Die Köllerpolitik und ihr Echo in der deutschen Presse 1897-1901</i> (Lorenz Rerup) ..	405
<i>Silkeborg lens jordebog 1586</i> (Troels Dahlerup)	383
<i>Skyum-Nielsen, Niels: Blodbadet i Stockholm og dets juridiske maske- ring</i> (Paul G. Ørberg)	402
<i>Steensberg, Axel</i> (red.): <i>Dagligliv i Dan- mark i det nittende og tyvende år- hundrede I.</i> (Holger Rasmussen) ..	37
<i>Steensberg, Axel</i> (red.): <i>Dagligliv i Dan- mark i det nittende og tyvende år- hundrede II.</i> (Holger Rasmussen) ..	395
<i>Svensson, Sigfrid: Gammelt dräktsilver</i> (Inge Mejer Antonsen)	397
<i>Sønderborg Slot. Historie og bygning.</i> <i>Af Otto Norn, Jørgen Paulsen og Jørgen Slettebo.</i> (Niels Oxenvad) ..	321
<i>Sønderjylland. Historisk billedbog.</i> (H. P. Clausen)	401
<i>Vejledende Arkivregistraturer XII.</i> <i>Rentekammeret I</i> (H. K. Kristensen)	541
<i>Vejledende Arkivregistraturer XIII.</i> <i>Kongehusarkivet. Fra kongerne Fre- derik VI's, Christian VIII's og Fre- derik VII's tid.</i> (H. K. Kristensen) ..	541
<i>Viborg landstings dombøger 1616.</i> (H. K. Kristensen)	541
<i>Wietek, Gerhard: Das Altonæer Mu- seum in Hamburg</i> (Holger Rasmus- sen)	329
<i>Wolfgang, Rudolph: Die Insel der Schiffer</i> (Henning Henningsen)	187
<i>Trap, J. P.: Danmark, 5. udg., Hjørring, Thisted, Aalborg, Viborg og Randers amter</i> (Niels Oxenvad)	188
<i>Tuulse, Armin: Der Kernbau des Doms zu Strängnäs und sein Umkreis</i> (Kjeld de Fine Licht)	531
<i>Tuulse, Armin: Kyrkor i Blekinge</i> (Erik Moltke)	28
<i>Tyske Kancelli II. Vejledende Arkiv- registraturer XI</i> (Johan Hvidtfeldt) ..	333
<i>Tägil, Sven: Valdemar Atterdag och Europa</i> (Knud Prange)	317
FORENINGSMEDDELELSER	
Hvad kan vi - og hvad bør vi redde af fortidens minder? Referat af diskus- sion på Dansk historisk Fællesfor- enings årsmøde i Næstved 1962 ved Knud Prange	17
Dansk historisk Fællesforening årsmøde i Aalborg 1963	220
- i Göteborg 1964	345
- i Århus 1965	552
Dansk historisk Fællesforening regnskab 1962-63	233
- 1963-64	355
- 1964-65	559
Dansk kulturhistorisk Museumsforening årsmøde i Aalborg 1963	209
- i Göteborg 1964	335
- i Århus 1965	544
Sammenslutningen af lokalhistoriske ar- kiver	218, 343, 550